

Ίδρυση επώνυμης ακαδημαϊκής Έδρας «Μητροπολίτης Δράμας Παύλος» στο Τμήμα Θεολογίας του ΑΠΘ

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Κατόπιν πρωτοβουλίας του Γεν. Γραμματέως Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Γεωργίου Καλαντζή, για την ίδρυση επώνυμης ακαδημαϊκής Έδρας στο [Τμήμα Θεολογίας](#) της Θεολογικής Σχολής του [Α.Π.Θ.](#) με τίτλο «[Μητροπολίτης Δράμας Παύλος](#) - Εκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός του Ελληνισμού της Ανατολής 11ος - 20ός αιώνας», υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας (5 Μαρτίου 2025) μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος και των Ι. Μητροπόλεων Θεσσαλονίκης, Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως και Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς, το οποίο εγκρίθηκε από το Κ. Δ. Σ. της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος και τα Μητροπολιτικά Συμβούλια των ανωτέρω Μητροπόλεων και επικυρώθηκε από την Κοσμητεία της Θεολογικής Σχολής του [Α.Π.Θ.](#) και τη Σύγκλητο του [Α.Π.Θ.](#) (υπ' αριθμ.3172/02-12-2025) για τη λειτουργία της Επώνυμης Έδρας στο [Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.](#)

Η ίδρυση του νέου τμήματος ανταποκρίνεται στην ανάγκη εξειδικευμένης έρευνας και μελέτης της εκκλησιαστικής ιστορίας του Ελληνισμού της καθ' ημάς Ανατολής, ο οποίος υπήρξε διαχρονικά δύναμη προόδου και εθνικής ανάταξης και αναπόσπαστα συνδεδεμένος με την Ορθοδοξία. Η προσφορά και το έργο του Μητροπολίτη Δράμας κυρού Παύλου (Αποστολίδη) υπήρξαν εξόχως σημαντικά, καθώς, μεταξύ πολλών άλλων, μερίμνησε για την αγιοκατάταξη του τελευταίου Αυτοκράτορα της Τραπεζούντας, του Δαυίδ του Μεγάλου Κομνηνού, των τριών τέκνων του Γεωργίου, Βασιλείου, Μανουήλ και του ανεψιού του Αλεξίου, καθώς και του Οσίου Γεωργίου Καρσλίδη, ανοικοδόμησε Ιερό Ναό προς τιμήν του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης και συνέγραψε πλήθος βιβλίων και μελετών για την εκκλησιαστική ιστορία του Πόντου. Η Θεσσαλονίκη κατέστη ένας από τους

κύριους τόπους εγκατάστασης των Ελλήνων της καθ' ημάς Ανατολής μετά το 1922.

Το Α.Π.Θ., με την ίδρυση και τη λειτουργία Έδρας με τίτλο «Μητροπολίτης Δράμας Παύλος - Εκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός του Ελληνισμού της Ανατολής 11ος - 20ος αιώνας» στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., αποσκοπεί στην παραγωγή και προώθηση έγκυρης και επιστημονικής τεκμηριωμένης ιστορικής γνώσης, στην προσέλκυση φοιτητών και στην ανάδειξη νέων ερευνητών με ειδίκευση στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο, στην ανάπτυξη τοπικών και διεθνών συνεργασιών με επιστημονικούς και πολιτισμικούς φορείς και στην περαιτέρω ανάδειξη της σημασίας του μακραίωνου ελληνικού πολιτισμού στην καθ' ημάς Ανατολή.

Ως βασικοί στόχοι της Έδρας ορίζονται: η ενίσχυση της έρευνας και η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού σχετικά με την πολιτισμική και την εκκλησιαστική ιστορία του Ελληνισμού της Ανατολής από το 1071 και εξής, η εξειδίκευση στην έρευνα της εκκλησιαστικής ιστορίας και της πνευματικής ζωής του Ελληνισμού στην Καππαδοκία, την Ιωνία, τον Πόντο και την παρευξείνια ζώνη, σε συνεργασία με το αντίστοιχο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. για την υλοποίηση κοινών ερευνητικών δράσεων, η προσέλκυση νέων φοιτητών-ερευνητών στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο, καθώς και η σύναψη συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού, στα οποία καλλιεργείται η μελέτη του ανωτέρω επιστημονικού πεδίου.

Στις δράσεις της Έδρας περιλαμβάνονται η διοργάνωση συνεδρίων - σεμιναρίων - διαλέξεων, η ανάπτυξη δικτύου συνεργασιών με πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, η διοργάνωση θερινών σχολείων, εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων και η διεκδίκηση ερευνητικών προγραμμάτων που θα σχετίζονται με το γνωστικό πεδίο της Έδρας. Η υπό ίδρυση Έδρα θα επιδιώκει συνεργασίες και με άλλα Πανεπιστήμια, ώστε να δύνανται οι φοιτητές τους να αποκτούν ολοκληρωμένη επιστημονική γνώση που αφορά στην Εκκλησιαστική Ιστορία και τον Πολιτισμό του Ελληνισμού της Ανατολής.

Η Έδρα περιλαμβάνει διδασκαλία δύο κατ' επιλογήν μαθημάτων με τίτλους (α) «Εισαγωγή στην Εκκλησιαστική Ιστορία του Ελληνισμού της Ανατολής 11ος -20ος αι.» και (β) «Ιστορία του Ελληνικού Πολιτισμού στην Ανατολή» αντίστοιχα, τα οποία θα προσφέρονται σε προπτυχιακό επίπεδο ως επιλεγόμενα σε διατμηματική βάση για όλους τους προπτυχιακούς φοιτητές του Α.Π.Θ. και θα κατανέμονται στα δύο εξάμηνα σπουδών (χειμερινό - εαρινό). Επιπλέον, θα διδάσκεται ένα μάθημα στην αγγλική γλώσσα, με τίτλο « Hellenism in Asia Minor», το οποίο θα προσφέρεται και στα δύο εξάμηνα σε όλους τους φοιτητές Erasmus του Α.Π.Θ.,

αλλά και σε ενδεχόμενο ξενόγλωσσο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ., ενώ θα συμμετέχει ενεργά και στη λειτουργία των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ.

Το ποσό της ετήσιας χρηματοδότησης της Επώνυμης Έδρας ανέρχεται στις τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος θα προσφέρει δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ κατ' έτος. Η κάθε μία από τις τρεις συμβαλλόμενες Ιερές Μητροπόλεις θα προσφέρει πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ κατ' έτος. Σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής του ποσού από τις Ιερές Μητροπόλεις, το ποσό θα καταβάλλεται από την Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος.